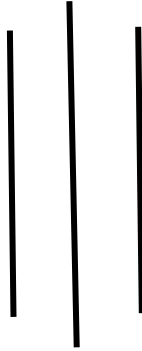
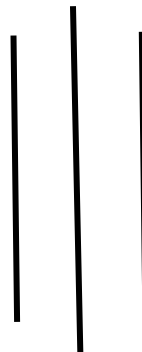

गुलरिया नगरपालिका बर्दियाको चौधौ नगरसभामा
नगरप्रमुख श्री मुक्तिनाथ यादवले
प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को
नीति तथा कार्यक्रम

गुलरिया नगरपालिका
बर्दिया
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

२०८२ असार १० मंगलबार

गुलरिया नगरपालिका, बर्दिया १४ औं नगरसभा नीति तथा कार्यक्रम २०८२।०८३

गुलरिया नगरपालिका बर्दियाको यस चौधौं नगर शभामा उपस्थित गुलरिया नगरपालिकाका उप-प्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतज्यू, यस गरिमामय सभामा उपस्थित सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरू, गुलरिया नगरपालिकाका विषयगत शाखाका प्रमुखज्यूहरू, नगरपालिका सल्लाहकारज्यूहरू, वडा सचिव एवम् उपस्थित कर्मचारी साथीहरू एवम् यस शभामा उपस्थित अन्य सम्पूर्ण महानुभावहरू !

हामी सबैलाई अबगत नै छ, स्थानीय सरकार नागरिकको सबै भन्दा नजिकको सरकार हो। स्थानीय तहको शासन प्रणाली लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको मेरुदण्ड हो जसले नागरिकको प्रत्यक्ष सहभागितामा नीति निर्माण, कार्वान्वयन र मुल्यांकनलाई प्रभावकारी बनाउने आधार तयार गर्दछ।

नेपालको संबैधानिक व्यवस्था बमोजिम हामी नागरिक केन्द्रित सेवा प्रवाह, दिगो र समावेशी विकासको सुनिश्चितता, स्थानीय अर्थतन्त्रको सुदृढीकरण, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण तथा न्यायपूर्ण उपयोग, विधि निर्माण, भौतिक निर्माण, फोहरमैला व्यवस्थापन, शिक्षा/स्वास्थ्य/कृषी विकास, विपद्ब्यवस्थापन जस्ता विविध क्षेत्रमा क्रियाशील हुदै संघियता र लोकतन्त्रलाई सस्थागत गर्ने मार्गमा क्रियाशील छौं। बिगत वर्षका समीक्षात्मक विश्लेषणले देखाएका छन् कि हामीले उपलब्ध श्रोत र साधनको सिमितताबीच पनि भौतिक पूर्वाधार विकास, सेवा प्रवाह, मानव विकास सूचकांकमा सुधार, सस्थागत सुशासन प्रवर्धनका क्षेत्रमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गरेका छौं। यधपी दिगो विकासका क्षेत्रमा हामीले अझ धेरै कार्य गर्नुपर्ने छ। नागरिकले देख्न सक्ने, छुन सक्ने, अनुभव गर्न सक्ने, सजिलै भेट्न सक्ने र आफ्ना प्रतिनिधि संग सजिलै अन्तरक्रिया गर्न सक्ने सरकार भएका कारण पनि स्थानीय सरकार संग नगरबासीका चाहना, विश्वास र भरोसा धेरै रहेका छन्। यहि विश्वास र भरोसाका कारण स्थानीय विकासमा नागरिकको सार्थक र जीवन्त सहभागिता जुटाउन सकिएको छ। सोही बमोजिम हामी गुलरिया नगरपालिका पनि लोकतन्त्रका लाभलाई नगरबासीसामु वितरण गर्दै राज्यको उपस्थितिलाई जनताको घर दैलोमा पुर्याउन सदैब प्रतिबद्ध छौं। अबका दिनहरूमा सामाजिक न्यायको सुनिश्चितता, रोजगारी सिर्जना, जलवायु संकटको सामना, सूचना प्रविधीमा आधारित सेवा प्रवाह जस्ता क्षेत्रमा हाम्रा क्रियाकलाबहरू केन्द्रित हुनेछन्।

गुलरिया नगरपालिकाको दिर्घकालिन सोच “विकास, सम्वृद्धि र संरक्षण; हाम्रो प्रतिबद्धता, हाम्रो अभियान” लाई साकार तुल्याउने उद्देश्यकासाथ हामी अगाडी बढिरहेका छौं। यसै सन्दर्भमा आज हामी आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तय गर्नका लागि चौधौं नगरसभाको संघारमा उभिएका छौं।

आजको यस विशेष अवसरमा गुलरिया नगरपालिकाको नगर प्रमुखको हैसियतले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अवसर प्राप्त भएकोमा मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ। यस अवसरमा म सर्वप्रथम नेपाल राष्ट्रको रक्षा, सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना एवम् मुलुकको सर्वाङ्गीण विकास, सम्वृद्धि र अग्रगमनको लागि विभिन्न समयमा भएका राजनितिक क्रान्ति, सशस्त्र सङ्घर्ष एवम् आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जिवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञातअज्ञात सहिदप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । देशमा राजनितिक परिवर्तनका लागि नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने श्रद्धेय नेतागणसहित सम्पूर्ण नगरबासीमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

सामाजिक न्याय, समावेशिकरण, लैंगिक मुलप्रवाहिकरण,सामाजिक ससक्तिकरण सहितको सम्वृद्धि ल्याउन हामी सबै प्रतिबद्ध छौं । अबका दिनहरूमा गुलरिया नगरपालिकाको चौतर्फी विकासमा एकीकृत भई अघाडि बढ्ने हाम्रो अभियान जारी रहने छ ।

गुलरिया नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा नेपालको संबिधान २०७२, संघिय सरकारको दिर्घकालिन लक्ष,दिगो विकासका लक्षहरूको स्थानीयकरण, संघिय सरकार एवम् लुम्बिनी सरकारको आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, नगरपालिकाका विभिन्न योजनाहरू एवम् आम

नगरबासीको माग, आवश्यकता र चाहनालाई मुख्य आधार बनाइएको छ । संघ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएको बजेट सिलिङको अवस्था, आगामी आर्थिक वर्षमा दायित्व सरेका योजना तथा कार्यक्रमहरूले सृजना गर्ने आर्थिक दायित्व, सिलिङ बमोजिम बजेट प्राप्त नहुनु, आन्तरिक आम्दानीको कमजोर अवस्था जस्ता कारण बजेटमा आउनजाने संकुचनले गर्दा खुल्ला हृदयले बजेट निर्माण गर्न सक्ने अवस्था नभएपनि उपलब्ध श्रोतको समुचित वितरणलाई यथासंभव न्यायोचित बनाउने कोसिस गर्दै नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छु ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा महत्वपूर्ण एवम रचनात्मक र सिर्जनात्मक सल्लाह, सुझाव दिनुहुने स्थानीय राजनीतिक दल लगायत सबै वर्ग, लिंग, समुदाय, सरकारी एवम गैर सरकारी सस्थाहरू, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी एवम मतदाताहरू सबैप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । प्राप्त सुझावहरूलाई मार्ग दर्शनको रूपमा लिई गुलरिया नगरपालिकाको सम्पत्तिको रूपमा अभिलेखीकरण गर्ने कुरामा म विश्वास दिलाउन चाहन्छु । उल्लेखित सुझावहरूको आधारमा दिगो भौतिक पूर्वाधार विकास, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक उन्नति र सस्थागत विकासलाई मुख्य प्राथमिकता दिई नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षमा लिने क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

नगरसभा सदस्य ज्यूहरू !

अब म गुलरिया नगरपालिकाको आ.ब.२०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

नीति तथा कार्यक्रमका उद्देश्यहरू

- गाउँ र सहर बीच अन्तरसम्बन्ध निर्माण गर्न सहयोग गर्ने, रोजगारी सिर्जना गर्ने, आय वृद्धि गर्न सघाउ पुर्याउने साथै उत्पादन मुखी आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिदै गरिवी न्यूनीकरणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउनु आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य रहने छ ।
- गणतान्त्रिक राज्यव्यवस्थाका उपलब्धीहरू नगरबासीले अनुभव गर्न सक्नेगरी सेवाहरू नगरबासीको घरदैलो सम्म पुर्याइने छ ।
- आधारभूत शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, रोजगारीका अवसरहरू सबै घरधुरी सम्म पुग्ने गरी सेवा बिस्तार गरिने छ ।
- माध्यमिक तहसम्मको शिक्षालाई बालमैत्री, सिकाइमैत्री, प्रविधीमैत्री र गुणस्तरीय बनाउन विद्यालयमा पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला, खानेपानी, शौचालय जस्ता पूर्वाधार विकासमा लागानी गरिने छ । +२ सम्म पूर्ण निःशुल्क गरिने छ आगामी आर्थिक वर्ष भित्र कम्तिमा एक वडा एक तीन तारे विद्यालय घोषणा गरिनेछ ।
- कृषीको यान्त्रीकरणमा जोड दिइने छ । नहरको बिस्तार सबै वडासम्म पुर्याउन संघिय सरकार संग समन्वय गरिने छ । भू-सिचाईको कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइने छ । समयमा मल तथा बिउ उपलब्ध गराइने छ । एक गाउँ एक उत्पादन को अवधारणा बमोजिम बिभिन्न कृषि पकेट क्षेत्रहरू निर्धारण गरि नगदे बाली उत्पादनमा कृषकहरूलाई प्रेरित गरिने छ । उत्पाकत्व वृद्धिका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिदै पशु पालन तथा बिकासका कार्यक्रमहरूलाई समानान्तर रूपमा अगाडी बढाइने छ । अन्न, तरकारी, दुध, दाल मा नगरपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाइने छ ।
- नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य चौकी तथा प्रत्येक वडामा स्थापित सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूको स्तरोन्नति गरिने छ र गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराइने छ । तिन वटै स्वास्थ्य चौकीमा चौबिसै घण्टा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइने छ । प्रयोगशाला संचालनमा ल्याइने छन् । स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा पर्याप्त औषधीको ब्यवस्था गरिने छ । जिल्ला अस्पताल बर्दियाको स्तरोन्नतिका लागि प्रदेश सरकार संग सहकार्य गरिने छ ।

- उद्यमसिलाताको बिकास हाम्रो प्राथमिकतामा रहने छ । आगामी आर्थिक वर्षमा पनि थप ५० नया उधमी तयार गरिने छ । सहकारीका सदस्यहरूलाई उद्यमसिल बनाउन बिउपुजी सहयोग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- "सुरक्षित आप्रवासन" कार्यक्रमलाई वडा तहसम्म पुर्याई वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, भरपर्दो र मर्यादित बनाइने छ । आप्रवासी कामदार तथा तिनीहरूको परिवारको अधिकारको सुनिश्चित गर्ने नीति लिईने छ । जसको लागि प्रदेश सरकार, वैदेशिक रोजगार बोर्ड तथा संघीय सरकारसँगको समन्वय तथा लागत साझेदारीमा आप्रवासी कामदार र उनीहरूको परिवारलाई लक्षित गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सूचना प्रवाह, न्यायकोलागि समन्वय सहजीकरण, मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा, वित्तीय साक्षरता र सीप अभिवृद्धि गर्नकालागि लक्षित कार्यक्रम संचालन/समन्वय गरिने छ ।
- सफा, स्वच्छ, हरित तथा उज्यालो गुलरिया निर्माण गर्नु हाम्रो उद्देश्य रहने छ ।
- गुलरिया नगरपालिकाको आवधिक योजना, आन्तरिक आयवृद्धिका लागि राजस्व सम्भाव्यता अध्ययन, डिजिटल प्रोफाइल अध्यावधिक र प्रकोप प्रतिकार्य योजना निर्माण लगायतका कार्यलाई आगामी वर्षमा प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइने छ ।
- गुलरिया नगर क्षेत्रमा औधोगिक ग्राम निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिदै आगामी आर्थिक वर्षमा उक्त औधोगिक ग्राम संचालनमा ल्याइने छ ।
- गुलरिया-४ कबर्डहल क्षेत्रमा बहुउद्देश्यीय कबर्डहल सहित रंगशाला निर्माण कार्य शुरु गरिएकोमा सो कार्यलाई निरन्तरता दिई बाकि कार्य सम्पन्न गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरिने छ ।
- कृष्णसारसंरक्षण क्षेत्रभित्र रहेको बस्ति व्यवस्थापन तथा पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रमलाई प्रारथमिकता दिइनेछ । कृष्णसार क्षेत्रको बफरजोन निर्धारण अबैज्ञानिक रहेका कारण स्थानीय कृषक तथा बासिन्दाहरूलाई समस्या पर्न गएको हुदा यसको व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट आवश्यक पहल गरिने छ ।
- सामाजिक सचेतना निर्माण, गरिबी न्यूनीकरण, प्रकोप व्यवस्थापन, बाल श्रम निवारण, बाल बिबाहमुक्त नगरपालिका घोषणा, मानव बेचबिखन बिरुद्धको अभियान संचालन, बालमैत्री स्थानीय सासन, बातावरणमैत्री नगरपालिका, पूर्ण खोप सुनिश्चितता, सत प्रतिशत विद्यालय भर्ना आदिका लागि कार्यक्रम तथा अभियानहरू संचालन गरिने छन् ।
- सामाजिक समावेशिकरण र लैंगिक मुलप्रवाहिकरण को अवधारणालाई नगरपालिकाका प्रत्येक एकाइ र कार्यक्रमहरूमा सस्थागत गर्दै लगिने छ ।
- आन्तरिक आयको अवस्थालाई मजबुत एवम दिगो बनाउन आन्तरिक कर क्षेत्रको दायरा बढाइने छ यसको लागि उधोग बाणिज्य संघ लगायत अन्य सरोकारवालाहरूसँग सहकार्य/समन्वय गरिने छ । कर योग्य नया क्षेत्रहरूको खोजी गरेने छ ।
- स्थानीय तहमा संचालित संचार गृहको दिगो संचालन एवम् संचार कर्मीहरूको क्षमता बिकासका क्षेत्रमा कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ । साथै राज्यको चौथो अंगको रूपमा रहेको पत्रकारिता जगत संग नगरपालिकाको समग्र बिकासको अभियानमा सुझाव, सल्लाह र सहयोगका साथ अघि बढ्ने नीति लिइने छ ।
- सामाजिक सुरक्षाको नीतिलाई थप भरपर्दो र विस्वासिलो बनाइने छ । "जसको केहि र कोहि छैन, तेसको लागि सरकार छ" भन्ने तथ्य कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- दलित, पिछडा वर्ग, मुक्त कर्मैया, जनजाति, अपाङ्गता भएका, महिला, फरक लिंग भएका, युवा तथा किशोरी जस्ता समुहलाई नगरपालिकाका सबैजसो कार्यक्रममा प्राथमिकता दिइने छ । कार्यक्रम छनोट देखि प्रतिफल वितरण सम्मका सबै तहमा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरिने छ ।

- नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइने सेवालाई पारदर्शी, जवाफदेही र छिटो छरितो बनाइने छ। नगरपालिका तथा वडाकार्यालयहरूलाई प्रविधीमैत्री बनाइने छ। अनलाइन सेवा बिस्तार गरिने छ।
- प्रतिफल वा उत्पादन नदिनेखालाका वितरणमुखी कार्यक्रमहरूलाई निरुत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।

राज्यका बर्तमान नीति, निर्णय, प्राप्त अनुभव तथा आदरणीय नगरवासीहरूका चाहना र प्राप्त श्रोतका आधारमा उल्लेखित उद्देश्यहरू पूर्ती गर्नका लागि निम्न अनुसारका नीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ।

नीतिहरू

भौतिक पूर्वाधार

१. गुलरिया नगरपालिकाको ग्रामिण तथा सहरी क्षेत्रबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गर्ने साथै रोजगारी सिर्जना गर्ने खालका आयोजनाहरू उच्च प्राथमिकतामा पर्नेछन्।
२. संघ तथा प्रादेशिक सरकारको सहयोगमा संचालित विभिन्न पुर्वाधार योजनाहरूसंग नवाझिने योजनाहरू शुरु गरिने छ।
३. निर्माण कार्य शुरु गरिएका र सम्पन्न हुन नसकेका योजनाहरू सम्पन्न गर्नु पहिलो प्राथमिकता रहने छ।
४. सबै वडाहरूको केन्द्रलाई मुख्य बजार क्षेत्रसंग जोड्न ती केन्द्रहरूदेखि मुख्य बजार सम्म पक्कीसडक संजाल निर्माण गरिने छ।
५. विशिष्ट प्रकारको प्रविधीको आवश्यकता पर्ने खालका योजनाहरू उपभोक्ता समितिहरू मार्फत गरिने छैन। अन्य योजनाहरू उपभोक्ता मार्फत सञ्चालन गरिने नीति लिइनेछ।
६. आयोजना छनोट, संचालन, नियमित मर्मतसंहारका लागि उपभोक्ताहरूलाई जिम्मेवार बनाउदै लगिने छ। निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाको दिगोपनका लागि नियमित मर्मत संहार कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
७. प्रतेक वडा कार्यालयहरू पक्की सडक संजाल संग जोडिनेछन् र प्रतेक वडा प्रविधीमैत्री बनाइनेछ।
८. नगरपालिकाले निर्माण गर्ने सबै प्रकृतिका भवनहरू अपांगमैत्री बनाइने छ।
९. हुलाकी सडक आसपासमा बन्ने भवन एवं संरचनाहरूको निर्माण तथा स्वीकृत दिँदा हुलाकी सडकको मापदण्डलाई पूर्णतया कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
१०. नगर क्षेत्रमा निर्माणाधीन खाने पानी ट्यांकी निर्माण योजनाहरूकोहरूको पूर्णताकोलागि संघ तथा प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिने छ।
११. गुलरिया नगरपालिकाको बहुआयामिक प्रसासनिक भवन साथै शभाहल निर्माण प्रक्रिया शुरु गरिने छ र यसका लागि संघिय सरकार संग सहकार्य गरिने छ।
१२. खेलकुद बिकासका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि गुलरिया ४ मा अबस्थित खेल मैदानमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरिने छ साथै जयदुर्गा भवानी क्लब खेल मैदान, नवज्योति युवाक्लब खेल मैदान, वडा न १ अबस्थित खेलमैदान लगायत नगरपालिका क्षेत्र भित्र अबस्थित सबै खेल मैदानहरूको संरक्षणगर्दै क्रमश ती मैदानमा प्राथमिक खेलखुद सम्बन्धी पूर्वाधारहरू निर्माण गर्दै लगिने छ।
१३. सयु नदी, तुलसीपुर ताल, कृष्णसार/भागहर ताल लगायतका क्षेत्रमा भएगरेको अतिक्रमण हटाइ आवश्यक पूर्वाधारहरूको निर्माण गरि ती क्षेत्रलाई सिमसार क्षेत्र अन्तर्गत राखिने छ र आयमुलक आयोजनाको रुपमा लगानी बढाइने छ।
१४. गुलरिया नगर क्षेत्रमा सुबिधा सम्पन्न बसपार्क तथा कोल्ड स्टोर निर्माण गर्न संघिय सरकार संग समन्वय गरिने छ।

१५. गाउँ तथा नगर जोड्ने, छिमेकी स्थानीय तह जोड्ने, कृषी उपजहरुको बजारीकरणमा योगदान पुर्याउने र बृहत रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने गर्ने खालका ठुला सडक निर्माण आयोजनाहरु आगामी वर्षमा निर्माण शुरु गरिने छन् ।
१६. गुलरिया नगरपालिकामा निर्माण शुरु गरिएको औद्योगिक ग्रामक्षेत्रमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण प्रक्रियालाई आगामी वर्षमा निरन्तरता दिइने छ साथै आगामी आर्थिक भित्र उक्त औद्योगिक ग्राम संचालनमा ल्याइने छ ।
१७. गुलरिया नगरपालिकाको दिशाजन्य लेदो पदार्थ प्रशोधन केन्द्रको स्तरोन्नतिका लागि थप भौतिक पूर्वाधार निर्माणको कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१८. आगामी आर्थिक वर्षमा गुलरिया नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाका सेवाहरु आफ्नै सुविधा सम्पन्न कार्यालय भवनबाट प्रदान गरिने गरि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

१. “गुणस्तरीय शिक्षाका लागि गुणस्तरीय शिक्षक” भन्ने विश्वव्यापी मान्यतालाई आत्मासात गर्दै शिक्षक तथा कर्मचारी बैंक व्यवस्थापन कार्यविधि २०८२ मार्फत सामुदायिक विद्यालयमा रिक्त हुने शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी, बाल विकास सहजकर्ता, तथा नगर स्वयंसेवक शिक्षक पदमा यथाशिघ्र पदपुर्ति गरिनेछ ।
२. गुलरिया नगरपालिका भित्रका सबै बालबालिका विद्यालय भर्ना भएको सुनिश्चित गर्न समता रणनीति कार्यान्वयन योजना (ESIP) २०८२-८३ अनुरूपका कार्यक्रम सञ्चालन गरी अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा सुनिश्चिता भएको पालिका घोषणा गरिनेछ ।
३. वैज्ञानिक सोच र नवप्रवर्तनका लागि विज्ञान, प्रविधि, ईन्जिनियरिङ, कला र गणित (STEAM) शिक्षा कार्यक्रमलाई विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
४. राष्ट्रियताको भावना जगाउने, संस्कृति तथा कलाहरु प्रति अभिरुची बढाउने, सामाजिक सेवा र वातावरण संरक्षण प्रति चेतना बढाउने एवम विद्यार्थीहरुको सिर्जनात्मक प्रतिभाको विकासको लागि वडा स्तरीय तथा नगरस्तरीय विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ ।
५. यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरुमा बालबालिकाहरुको गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न विद्यालयहरुमा समावेशी तथा पहुँचयुक्त खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता र महिनावारी व्यवस्थापनको लागि सेवा सुविधाहरुको निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६. विद्यालय खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्यविधि २०८१ लाई कार्यान्वयन गरी विद्यालय, वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहकार्यमा आ.व. २०८२।०८३ भित्र कम्तिमा एक वडा एक तीन तारे विद्यालय घोषणा गरिनेछ ।
७. विद्यालयहरुको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई प्रभावकारी एवं व्यवस्थित बनाई कार्यसम्पादनमा उत्कृष्ट देखिएका विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. कार्यसम्पादन सम्झौता अनुसारको तोकिएका सूचक पूरा गरेका प्रधानाध्यापक तथा शिक्षकहरुलाई प्रोत्साहन गरी शिक्षण पेशालाई मर्यादित र सम्मानित बनाइनेछ ।
९. नगरभित्र खेलिने विभिन्न खेलहरुलाई प्रोत्साहित गर्न नगर खेलकुद विकास समितिलाई सक्रिय बनाई विभिन्न नगरपालिका तथा जिल्ला स्तरका खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. सिकाइ उपलब्धि अभिवृद्धिका लागि नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरी गुणस्तरीय शिक्षा अभिवृद्धि गरिने छ ।

११. एक वडा एक हरित विद्यालय कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ यसका लागि सम्बन्धित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी र अध्यापन गराउने शिक्षकको जन्मदिनको उपलक्ष्यमा अनिवार्य एक विरुवा रोप्ने र संरक्षण गर्ने अभियान संचालन गरिनेछ ।
१२. नगर भित्रका युवाहरूको प्रतिभा पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्न प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१३. प्रधानाध्यापक तथा शिक्षकहरूको विभिन्न तालिमका माध्यमबाट क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१४. नेपालको संविधान २०७२ को कार्यान्वयन गर्नका लागि माध्यमिक तह(११-१२)मा पूर्ण रूपमा निःशुल्क शिक्षा प्रत्याभुत गराउनका लागि विद्यालयहरूले लिने गरेको मासिक शुल्क लाई पूर्णरूपले निरुत्साहित गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१५. शिक्षक तथा कर्मचारी बैकमा रहेको जनशक्ति आवश्यकता अनुसार प्रयोग गरी नगरपालिका भित्र निरक्षर रहेका व्यक्तिहरू लाई साक्षरता कार्यक्रम मार्फत साक्षर गरी पूर्ण साक्षर नगरपालिका घोषणा कार्यक्रम गरिनेछ ।
१६. महिनावारी स्वच्छता र अपागंता भएका बालबालिकाहरूको गुणस्तरीय शिक्षाको लागि अभिभावक जागरुकता अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

कृषि तथा पशुपंक्षी पालन सम्बन्धि

१. कृषकहरूलाई अनुदानित रासानिक मलखाद व्यवस्थित गर्न मलखाद विक्रि वितरण गर्ने सहकारी तथा डिपोहरूको सेवा बिस्तार गरिनेछ ।
२. गुलरिया नगरपालिकाका कृषकहरूलाई किसान सूचीकरण कार्यक्रमलाई आगामी वर्षमा निरन्तरता दिइने छ र किसानहरूलाई वडा स्तरतह बाटै किसान परिचयपत्र प्रमाणीकरण गरि उपलब्ध गराइनेछ ।
३. किसानले आवश्यकता महसुस गरेका बखत तत्काल कृषि तथा पशु सेवा प्राविधिक किसानको घर दैलोमा पुग्ने गरि जनसक्ति परिचालन गरिने छ ।
४. विभिन्न बालीनालीमा लाग्ने रोग तथा किरा नियन्त्रणका लागि नियमित आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५. गुलरिया नगरपालिकालाई कृषि उपजमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि बाली बस्तुको विशिष्टिकण गरि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
६. कृषकहरूलाई सिजन अनुसारको बिउविजनहरू अनुदानमा उपलब्ध गराई उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा बृद्धि गरिने छ ।
७. बेरोजगार युवाहरूलाई कृषि कार्य तर्फ आकर्षण गर्न विशेष प्रकारका स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८. रैथाने बाली संरक्षणका लागि कृषि जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९. बैज्ञानिक गोठ व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तरगत खोर तथा गोठ सुधार कार्यक्रम संचालन गर्न सरोकारवालाहरूसंग समन्वय गरिने छ ।
१०. पशुहरूको कृतिम गर्भाधान मिशन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ र बाखा पालक कृषकहरूलाई समेत सेवा दिने गरि वोयर बाखाको समेत कृत्रिम गर्भाधान सेवा सुरु गरिने छ ।
११. कृषि बिकासका लागि पकेट क्षेत्रको पहिचान गरि व्यवसायिक खेती, नगदे खेती एबम उच्च सम्भावना युक्त तरकारी तथा फलफूल खेतिलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
१२. पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम र पशु औषधि, खोप तथा पशु बिमा बिस्तारमा जोड दिइने छ ।

१३. पशुपंक्षीबाट मान्छेमा सर्न सक्ने रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१४. सिंचित क्षेत्रमा वाली सघनता बढाइ उत्पादनमा वृद्धि गरि नगरलाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर गराइनेछ ।
१५. समूह तथा सहकारीको सुदृढिकरण र परिचालन गरिनेछ ।
१६. बजार पूर्वाधार सुधार तथा निर्माण गरी स्थानीय बजारको सञ्जाल तयार गरिनेछ ।
१७. पशुको बाह्य परजिवि तथा आन्तरिक परजिवि सम्बन्धी निदानका लागि आधारभुत ल्याव संचालनमा ल्याइने छ ।
१८. सहूलियत कृषि कर्जा परिचालनमा प्रवर्द्धक तथा समन्वयकारी भुमिका निर्वाह गरिनेछ ।
१९. गुलरिया नगरपालिका भित्र सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन भुमिगत सिंचाई बिस्तारमा जोड दिईने छ ।
२०. पशुपालन व्यवसायलाई व्यवसायिकरण गरिनेछ ।
२१. व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी आधारभुत ज्ञान तथा सिपका लागि कृषि तथा पशुपालन प्रविधि विषयक स्थलगत तालिम संचालन गरिनेछ ।
२२. कृषि प्रसार सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
२३. गुलरिया नगरपालिकाले रासायनिक मलको अभाव र निर्भरता कम गर्दै, स्थानीय स्रोतबाट उत्पादित जैविक मलको प्रवर्द्धन, गडौला खेतीको विस्तार तथा गौशालालाई जैविक मल केन्द्रमा रुपान्तरण गरी कृषिमा दिगोपन, उत्पादन वृद्धि र वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने दिशामा ठोस नीति र कार्यक्रम लागू गर्नेछ ।

स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई

१. सबै गर्भवती महिलाहरुले नियमानुसार ८ पटक गर्भवती जांच सेवा प्राप्त गर्नेछन र सबै गर्भवती महिलाहरु स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुनेछन साथै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भए बापत सुत्केरी पोषण आहार बितरण गरिनेछ ।
२. सबै सुत्केरी सेवा दक्ष प्रसुतिकर्मी (SBA) बाट प्रदान गरिनेछ ।
३. घरमा सुत्केरी हुने दर न्यून तथा क्रमशः शुन्यको अवस्थामा हुनेछ र होम डेलिभरी मुक्त वडा घोषणा गर्दै नगरपालिका घोषणा गरिनेछ ।
४. मातृ तथा नवाशिशु बिरामीदर र मृत्यु दरलाई घटाइनेछ ।
५. पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुमा हुने कुपोषणको रोकथाम तथा व्यवस्थापन गरिनेछ बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम लाई प्रभावकारी बनाइने छ र पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था तथा पोषणमैत्री स्थानीय शासन शुरुवात गरिनेछ ।
६. स्वास्थ्य संस्था बाट दिइने सेवाहरुमा Digital प्रविधिको शुरुवात गरि Digital Health System लाई बिस्तार गरिनेछ ।
७. कुनै पनि किसिमको महामारीको समयमै रोकथाम तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
८. नेपाल सरकारले निर्दिष्ट गरेको अत्यावाश्कीय औषधिहरु स्वास्थ्य संस्थाबाट सधै भरि निशुल्क प्रदान गरिनेछ ।
९. सुर्तीजन्य पदार्थ, मद्यपान र धुम्रपानलाई नियन्त्रण तथा नियमन गरिनेछ ।
१०. स्वच्छ खानेपानी तथा पूर्ण सरसफाईको प्रत्याभूति दिइनेछ ।
११. विभिन्न किसिमको नसर्ने रोगहरु जस्तै क्यान्सर, मधुमेह, उच्च रक्तचाप, दम आदि लाई नियन्त्रण गरिनेछ साथै नेपाल सरकारले तोकेको क्यान्सर, मृगौला डाइलाइसीस र स्पाइनल कड इन्जुरीका बिरामीहरुलाई नियमितरुपमा मासिक ५००० ।- का दरले रकम प्रदान गरिनेछ ।
१२. ज्येष्ठ नागरिक सेवालाई घरदैलोमा पुर्याइनेछ ।

१३. क्लिनिक, पोलिक्लिनिक तथा अस्पतालहरूलाई नियमन गरिनेछ ।
१४. वायु प्रदूषण, ध्वनि प्रदूषण तथा मानव जीवनमा प्रभावपार्ने किसिमका प्रदूषणहरूलाई न्यूनीकरण गरिनेछ ।
१५. जन्मदा आउने विभिन्न प्रकारको विकृतिहरूलाई न्यूनीकरण गरिनेछ ।
१६. परिवार नियोजनको सेवाहरूलाई प्रभावकारी तथा बिस्तार गरिनेछ र अनमेट आवश्यकतालाई न्युनिकरण गरिनेछ ।
१७. संक्रामक रोगहरू जस्तै क्षयरोग, कुष्ठरोग, HIV/AIDS, मलेरिया, डेंगु, कालाजार, Scrub typhus, Dengue, Monkey Pox आदि रोगहरूलाई नियन्त्रण तथा रोकथाम गरिनेछ ।
१८. महिला स्वयमसेविकाहरूको क्षमता बिकासलाई प्राथमिकता दिइनेछ र नगरपालिकाबाट संचालन हुने विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरूमा स्वयमसेविकाहरूको संलग्नतालाई जोड दिइनेछ ।
१९. थारु समुदायमा देखापर्ने सिकलसेल, थालेसिमिया जस्ता रोगहरूको पहिचान गर्न स्क्रिनिंग क्याम्प संचालन गरि बंशाणूगत रोगहरूलाई नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२०. बिपन्न बर्गलाई दिइदै आएको औषधि उपचार सहयोग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२१. वडातहमा व्यक्तिगत सरसफाई तथा पानी सुद्धिकरणका उपायहरूको बारेमा अभियान संचालन गरिने छ ।
२२. पूर्ण सरसफाईको कार्यक्रम नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरूमा कार्यान्वयनमा ल्याइने छ र यसका लागि दातृ सस्थाहरूसंग समन्वय गरिने छ ।
२३. स्वास्थ्य सस्थामा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२४. आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्सा प्रणालीलाई आवश्यकता अनुसार प्राथमिकता दिइनेछ ।
२५. स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
२६. जिल्ला अस्पताल बर्दियामा उपलब्ध गराइएको प्राविधिक जनशक्ति व्यवस्थापन सहयोगलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२७. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा किशोर किशोरकिशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिनेछ ।

पर्यटन, संस्कृति तथा बाताबरण

१. कृष्णसार संरक्षण क्षेत्रको विकास एबम प्रचार-प्रसारमा नगरपालिकाको विशेष ध्यान केन्द्रित हुनेछ यसको लागि नेपालको सबै भन्दा ठुलो राष्ट्रिय निकुन्ज बर्दिया राष्ट्रिय निकुन्ज सम्म पुग्ने पर्यटकलाई नेपालगंज, गुलरिया, कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र, खाता करिडोर हुदै ठाकुराद्वारा सम्म पुग्ने बाताबरण तयार गर्न पर्यटन व्यवसायी, होटल व्यवसायी एबम अन्य सरोकारवाला संग समन्वय गरिने छ । पर्यटकिय क्षेत्र सम्मको सहज पहुचको लागि आवस्यक पुर्बाधारहरु निर्माणको लागि संघ तथा प्रदेश सरकार संग सहकार्य गरिने छ ।
२. पुरानो सयुं नदी, भगहर ताल, कृष्णसार ताल तथा भगैयाताल आदि क्षेत्रलाई सिमसार क्षेत्रको रुपमा विकास गरिने छ । जैविक बिबिधताको संरक्षण गर्दै ती क्षेत्रहरूलाई आन्तरिक पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकसित गरिने छ ।
३. थारु समुदायको इतिहास र सस्कृतिको पहिचान संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि बिशेष प्रकारका कार्यक्रम संचालन गरिने छ । गुलरिया नगरपालिका ५ मा रहेको थारु संग्रालयको स्तरोन्नतिका लागि प्रदेश सरकार संग सहकार्य गरिने छ ।
४. गुलरिया नगर क्षेत्रभित्र रहेका सम्पूर्ण धार्मिक एबम सास्कृतिक महत्वका क्षेत्र समेटेर प्रोफाइल तयार गरिने छ र ती क्षेत्रहरूको विकास र प्रबर्द्धन गरिने छ ।
५. नगर क्षेत्रभित्र रहेका सबै बन बाटिकाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा विकास गर्न बिस्तृत डीपीआर बनाई कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
६. जलवायू परिवर्तनको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरूको समन्वयमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

७. सामुदायिक बन उपभोक्ता समितिहरूलाई विभिन्न जनचेतना जगाउने जस्ता कार्यक्रमहरूमा संलग्न गराइनेछ, निजि बन र कबुलियती बन विकासलाई प्रोत्साहन गरिने छ। बबई नदिसंग जोडिएका सामुदायिक बनहरूमा नदि कटानलाई रोक्ने खालको वृक्षारोपणका लागि साझेदारी गरिनेछ ।
८. योजना छनोट तथा सञ्चालन गर्दा वातावरण मैत्री बनाउने नीति प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९. हरित नगर अभियान संचालन गरिने छ ।
१०. स्थानीय सस्कृतिको संरक्षण,सम्बर्धन र बिकासको लागि स्थानीय सास्कृतिक सस्थाहरू तथा स्थानीय समुदायसंगको सहकार्यमा विभिन्न क्रियाकलाबहरू संचालन गरिने छन् ।
११. बबई नदीको तटीय क्षेत्रमा जैविक तटबन्धनलाई प्राथमिकता दिइनेछ र सोही प्रकृतिको वृक्षारोपण कार्यलाई अभियानको रूपमा संचालन गरिने छ ।
१२. गुलरिया नगरपालिकाले स्थानीय सांस्कृतिक विविधता, परम्परागत खाना परिकार र साना व्यवसायीहरूको आर्थिक विकासलाई पर्यटन विकाससँग जोड्दै, स्थानीय खाना तथा स्ट्रिट फेस्टिवल आयोजना गरेर पर्यटन आकर्षण बढाउने नीति अवलम्बन गर्नेछ । यसले पर्यटकको संख्यामा वृद्धि, रोजगार सिर्जना र स्थानीय समुदायको आर्थिक सशक्तिकरणमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनेछ ।

फोहरमैला ब्यबस्थापन

१. एकीकृत फोहरमैला ब्यबस्थापन तथा सरसफाई गुलरिया नगरपालिकाको प्राथमिकताको कार्यक्रमका रूपमा रहने छ ।
२. "गुलरिया नगर, सफा सहर" कार्यक्रम कार्यान्वय गरिने छ ।
३. "जिरो वेस्ट" को अवधारणा अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरिने छन् ।
४. सार्वजनिक स्थल र कार्यालयहरू पूर्णतः प्लास्टिक निशेषित क्षेत्रको रूपमा बिकास गरिने छन् ।
५. दैनिक फोहर संकलनको क्षेत्र बिस्तार गरिने छ र बैज्ञानिक फोहर ब्यबस्थापनको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
६. दैनिक फोहर संकलन गरिने स्थानहरूमा फोहरमैला कर लागु गरिनेछ भने दैनिक रूपमा फोहर संकलन गर्न नसकिने वडामा सो कर नलगाउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. एकीकृत फोहर ब्यबस्थापन केन्द्रमा उत्पादित जैविक मलको बजारीकरणको प्रक्रिया आगामी आर्थिक वर्ष देखि गरिने छ ।
८. घरधूरी तहमा फोहर बर्गीकरण तथा कम्पोष्ट मल बनाउने अभियान संचालन गरिने छ यसकालागी वडा कार्यालयहरूलाई जिम्मेवार बनाइने छ । घर, आगन, चोक, सार्वजनिक स्थल आदिको नियमित सरसफाईका लागि समुदाय परिचालन गरिनेछ । समुदाय सरसफाईका लागि टोल बिकास सस्थाहरूलाई परिचालन गरिने छ ।
९. पूर्ण सरसफाई तथा पोस्ट ओडिएफ कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ । यसकालागी नगरस्तरीय/वडास्तरीय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिलाई क्रियाशील बनाइने छ ।
१०. संस्थाजन्य फोहर र हानिकारक फोहरहरू (अस्पताल, उद्दोग) को ब्यबस्थापन स्वयम् सम्बन्धित सस्थाहरूले नै गर्नुपर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
११. विद्यालय तहमा "विद्यालय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता" कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१२. सार्वजनिक स्थल, मन्दिर, चोक/चौतारा,बस पार्क,हाटबजार जस्ता ठाउहरूमा नियमित सरसफाईका अभियानहरू संचालन गरिने छ ।

१३. दिशा जन्य लेदोपदार्थ प्रशोधन केन्द्र तथा ल्याण्डफिल साइटको स्तरोन्नति गरिनेछ, यसकालागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिइने छ । सो केन्द्रलाई श्रोत केन्द्र तथा अध्ययन अनुसन्धान केन्द्रको रूपमा बिकास गरिने छ ।
१४. नगरपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण गरिएका पक्की सडकमा पशु चौपायाहरू डोर्ने, अन्न बाली सुकाउने र सडक फोहर तथा अबरुद् पार्ने क्रियाकलापलाई पूर्णतः निषेध गरिने छ । यसका लागि नगर प्रहरी परिचालित गरिने छ साथै अटेरी गर्नेलाई कानुन बमोजिम कारबाहीको दायरामा ल्याइने छ ।
१५. फोहर व्यवस्थापनमा संलग्न जनसत्तिको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गरिने छ । सरसफाई कर्मिको व्यक्तिगत सुरक्षालाई प्राथमिकता दिइनेछ र स्वास्थ्य बिमा गरिने छ ।
१६. नगर क्षेत्रमा संचालनमा रहेका सार्वजनिक शौचालयको नियमित मर्मत सम्भार गरिने छ । व्यवस्थापनमा प्रयोगकर्ताहरूलाई नै उत्तरदायी बनाउने नीति लिइने छ र आवश्यक ठाउँमा थप सार्वजनिक शौचालयहरू निर्माण गरिने छ ।
१७. ढल तथा नालीसरसफाई कार्यक्रम नियमित रूपमा संचालन गरिनेछ । ढल तथा नालीमा दिशाजन्य लेदो मिसाउन पूर्णत बन्देज गरिएको छ । ढल तथा नालीमा दिशाजन्य लेदो मिसाएको पाइएमा कानुन बमोजिम कडा कारबाही गरिने छ ।
१८. "फोहरलाई मोहरमा परिणत गरौं" अभियान संचालन गरिनेछ ।
१९. जैविक फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धी घरधुरी स्तरमा तालिमहरू संचालन गरिने छ ।
२०. दिशाजन्य लेदो पदार्थ संकलनमा "गुल्फर" मसिनको समेत प्रयोग गरिने छ । जसले कम लागतमा दिशाजन्य लेदो पदार्थ व्यवस्थापन गर्न सकिने बिस्वास लिएको छ ।
२१. गुलरिया नगरपालिकाले मासु पसल तथा जनावर जन्य फोहोर व्यवस्थापनमा स्वच्छता, नवप्रवर्तन र व्यावसायिक सदुपयोग लाई प्राथमिकता दिई नगरलाई दुर्गन्धरहित, सुरक्षित र दिगो नगर बनाउने दिशामा ठोस नीति र कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

सामाजिक बिकास

१. नगरपालिका क्षेत्रका सबै जाती, भाषा, धर्मको स्पष्ट बर्गीकृत तथ्याङ्क आउने गरी नगरपालिकाको प्रोफाइल तयारि गरिएकोमा web based सो प्रोफाइलको अध्याबधिक गरिने छ ।
२. नगरपालिका भित्र निर्माण गरिने सम्पूर्ण सार्वजनिक भवनहरू अपांगमैत्री बनाइने छन् ।
३. चालु आर्थिक बर्षमा गुलरिया नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरू बालबिबाह मुक्त वडा घोषणा गरिएकोमा आगामी आर्थिक बर्षमा बालबिबाहमुक्त नगरपालिका घोषणा गरिने छ र बाल बिबाहमुक्त वडा सुनिश्चितता कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ । अनुगमन प्रणालीलाई ससक्त बनाइने छ ।
४. आगामी आर्थिक बर्षमा बालश्रम मुक्त वडा घोषणा गर्ने गरि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
५. मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार बिरुद्को कार्यक्रमलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाइने छ र यसकालागि सरोकारवाला सस्था संग समन्वय गरिने छ ।
६. सामाजिक बन्चितिकरणमा परेको समुहलाई लक्षित गरि सामाजिक बिकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । यस्ता कार्यक्रमहरूका हकमा नेतृत्व बिकास, आर्थिक ससत्तिकरण र क्षमता बिकासका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
७. "बुवा आमाहरूसंग नगर प्रमुख" कार्यक्रम संचालन गरिने छ । जेष्ठ नागरिक प्रतिको सामाजिक उत्तरदायित्व वहन गर्दै निजहरूको घरदैलोका नै पुगि स्वास्थ्य उपचार, निःशुल्क औषधि वितरण, निःशुल्क बिमा, जस्ता सहूलियतको व्यवस्था गर्ने गरी आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।

८. सहरी गरिबी न्यूनीकरणका लागि आर्थिक ससक्तिकरण र आर्थिक ससक्तिकरणका लागि समूह परिचालनको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । यसकालागी टोल बिकास सस्था, सहकारी सस्थाहरु, कृषक समुहहरु, महिला समुहहरु परिचालन गरिने छ । समुह ससक्तिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ र सबै सस्थाहरुको नियमन गरिने छ ।
९. समाजमा चलिरहेका हानिकारक सामाजिक अभ्यासहरु विरुद्ध कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१०. हिंसामा परेकाहरुलाई सहयोग कोषलाई मजबुद बनाइने छ ।
११. आदिवासी जनजाती, पिछडावर्ग, महिला, मधेशी, दलित र मुस्लिम जस्ता पछाडी परेको वर्गलाई योजना छनौट देखि प्रतिफल वितरणसम्मका चरणहरुमा न्यायोचित तरीकाबाट सहभागी गराइनेछ ।
१२. गुलरिया नगरपालिका भित्र संचालित सेवा केन्द्रलाई नगरस्तरीय सेवा केन्द्रको रुपमा बिकास गरिनेछ साथै हिंसामा परेका महिलाहरुको लागि आयमुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गुलरिया नगरपालिकामा रहेको यस सेवा केन्द्रको प्रभावकारी संचालन तथा व्यवस्थापनकालागि बर्दिया जिल्लामा रहेका सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूसंग समन्वय गरिने छ । सेवाकेन्द्रको स्तरोन्नती गर्दै लगिने छ ।
१३. "अनुशासन र स्वास्थ्यका लागि खेलकुद" लाई अभियानका रुपमा संचालन गर्दै नगरपालिकामा खेलकुदको प्रवर्धन गरिनेछ । खेलकुदको बिकासका लागि नगरस्तरीय खेलकुद बिकास समितिलाई क्रियाशील बनाइने छ साथै नगरपालिकामा दर्ता प्रक्रियामा आएका क्लबहरुलाई प्राथमिकतामा राखिने छ ।
१४. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सेवामा विशेष प्राथमिकता दिई सिफारिश लगायतका सेवा सुविधाहरु निःशुल्क उपलब्ध गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
१५. सडक बालबालिका, असाहय जेष्ठनागरिक हरुको उचित स्याहार तथा व्यवस्थापन गर्नकालागी सरोकारवाला संघसस्थाहरूसंग समन्वय गरिने छ ।
१६. सामाजिक सुरक्षाको कार्यक्रमलाई छिटो र भरपर्दो रुपमा संचालन गरिने छ ।

भूमि व्यवस्थापन

१. चालु आ.व. मा गुलरिया नगरपालिका भित्र रहेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरुको लागत प्रमाणीकरण गरि भुमि समस्या समाधान आयोग जिल्ला समितिमा पठाइएको छ जसमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको संख्या क्रमश ७६८, १२९२ र ३२२८ रहेको छ ।
२. भुमि शाखामा भुमि समस्या समाधान आयोग वाट पठाइएका ३ र गुलरिया नगरपालिकाका दुइ प्राविधिक जनशक्ति रहेकोमा आवश्यकता बमोजिम जनशक्ति थप गरि भुमि सम्बन्धी कार्यलाई तिब्र पारिने छ ।
३. नापी कार्यालयबाट खटाइएका एक जना टोलि प्रमुखको नेतृत्वमा जग्गा नापनक्साको कार्य बडा न ४,६,३,२ वाट शुरु भएकोमा आगामी वर्षमा सम्पूर्ण वडाहरुमा नाप नक्साको कार्य सम्पन्न गरिने छ ।
४. आगामी आ.व. मा करिब एकहजार भूमिहीन सुकुम्बासी, भूमिहीन दलित र अव्यवस्थित बसोबासीहरुलाई जग्गा धनी पुर्जा उपलब्ध गराउने गरी कार्य संचालन गरिने छ ।
५. निवेदन फाराम भर्ना छुटेका हरुको हकमा पुनःअन्तिम पटक फाराम भर्ने व्यवस्थाकालागी केन्द्रीय आयोगमा अनुरोध गरिने छ ।
६. गुलरिया नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना तयार गरि योजनाले प्रस्ताव गरेका स्थानहरुमा सोहि बमोजिम भू-उपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक

१. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीमैत्री नीति र कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ । पछाडि परेका वर्ग, क्षेत्र जातजातिको सामाजिक, साँस्कृतिक, आर्थिक विकास र सशक्तिकरणमा प्रत्यक्ष लाभ हुने र हानिकारक मूल्य मान्यता कम गर्न सहयोग पुग्ने योजना तथा कार्यक्रम विकास गरी कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
२. योजनाका सबै चरणहरूमा महिला तथा सिमान्तकृत समुदायको समानुपातिक सहभागिता सुनिश्चितता गरिनेछ । सबै वडा र विषयगत शाखाका योजनाहरूमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सवालहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
३. अति गरीब विपन्न तथा विद्यालयबाट बन्चित महिलाहरूको आर्थिक सशक्तिकरण र सीप विकास गर्दै व्यवसायन्मुख जीवनयापनका लागि सीप विकास तालिमका कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिने छ ।
४. लैंगिक तथा घरेलु हिंसाको भयावह अवस्थाको न्यूनीकरण गर्दै लैंगिक समानता र लैंगिक मुलप्रवाहीकरणमा महिलाको स्तरबढी गर्नका लागि महिला पुरुष समविकास जस्ता कार्यक्रमहरूलाई पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
५. घरेलु हिंसा, लैंगिक हिंसा न्यूनीकरण गर्दै समाजमा महिलाको उचित मानमर्यादाका साथ जीवन व्यतित गर्ने वातावरण सिर्जनाका लागि महिला सशक्तिकरण सम्बन्धी विभिन्न तालिम र जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिने छ ।
६. सबै किसिमका सामाजिक बिभेदहरूलाई निरुत्साहित गर्ने खालका कार्यक्रमहरू गरिने छ ।
७. महिला जनप्रतिनिधि, महिला कर्मचारी र संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरूबीच नेतृत्व तथा क्षमता विकास साथै विद्यमान कानुनी र नितिगत प्रावधान सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू सन्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. एकल महिलाहरूका लागि महिला सशक्तिकरण सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ ।
९. सुशासन र जवाफदेहिता कायम गर्न र सेवा प्रवाहमा महिला तथा बन्चितिकरणमा परेका समुदायको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्नका लागि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणलाई संस्थागत गरिनेछ ।
१०. लैंगिक तथा घरेलु हिंसा यौन शोषण लगायत जोखिममा परेका बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल महिलाहरूको अवस्था दृष्टीगत गरी अवसर र हित प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ ।
११. लैङ्गिक हिंसामा परेका पीडित तथा प्रभावितहरूको तत्काल उद्धार राहत तथा पुनर्स्थापनाका लागि लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सन्चालनमा निरन्तरता दिइनेछ ।
१२. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि हक, अधिकार र कानुनी एवं नीतिगत प्रावधानहरू को बारेमा अभिमुखीकरण साथै मागको आधारमा उद्यमशीलता विकास तालिम कार्यक्रम सन्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. विपन्न अवस्थामा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि केही हदसम्म सरल जीवनयापन गर्न सहज होस भन्ने हेतुले सहायक सामग्री व्यवस्थापन र वितरणका कार्यक्रमहरू पनि सन्चालन गरिने छ ।
१४. समाजका अग्रज सम्मानित ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मान गर्दै ज्येष्ठ नागरिकको भूमिका र योगदानलाई उच्च महत्व दिइने छ र ज्येष्ठ नागरिकहरू सँगको सहकार्यमा मागमा आधारित कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ ।

१५. बालबालिका तथा किशोर किशोरीहरू र तिनीहरूका अभिभावकहरू संग, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार रोकथाम, बालविवाह न्यूनीकरण, लागु औषध दुर्व्यसन न्यूनीकरण र सामाजिक सन्जालले पार्ने नकरात्मक असरहरू जस्ता कार्यक्रमहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ सन्चालन गरिनेछ।
१६. गुलरिया नगरपालिकाको १२ वटै वडाहरू बालविवाह मुक्त वडा घोषणा भइसकेको अवस्थामा यस प्रकारको कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिदै बालविवाह मुक्त पालिका घोषणाको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ।
१७. बालश्रमसम्बन्धी तथ्याङ्कहरू संकलन गर्दै बालश्रममुक्त वडा र बालश्रममुक्त पालिका घोषणाको लागि पनि अभियान सन्चालन गर्ने नीति लिइनेछ।
१८. यस नगरपालिकामा रहेका बालक्लबका आवद्ध पदाधिकारीहरूलाई बालअधिकार लगायत क्षमता विकासका लागि विभिन्न तालिम र सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिने छ।
१९. लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायका व्यक्तिहरूलाई सम्मानित तथा मर्यादित जीवनयापनका लागि सामुदायिक सचेतना कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ।
२०. जोखिम र आपतकालीन अवस्थामा रहेका साथै विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाहरूको लागि आपतकालीन बालउद्धार राहत कोष सन्चालनको निरन्तरता दिइनेछ।
२१. गुलरिया नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जेष्ठ नागरिकहरू तथा सेवानिवृत्त कर्मचारीहरूमा रहेको अनुभव, ज्ञान, सिप र दक्षतालाई सामाजिक, शैक्षिक, प्राविधिक र सांस्कृतिक विकासमा उपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ। नगरको सामाजिक पूँजीको रूपमा उनीहरूको योगदानलाई सम्मानपूर्वक सक्रिय सहभागिता प्रणालीमा रूपान्तरण गरिनेछ।

राजस्व तथा कर प्रणाली

१. आगामी आ.ब. २०८२/०८३ का लागि दररेट यथावत साविक वमोजिम कै राखिने छ।
२. राजस्व परिचालनका नयाँ क्षेत्रहरूको खोजि गरिने र पहिचानमा आएका नयाँ क्षेत्रबाट राजस्व संकलनका लागि नीतिगत र कानूनी व्यवस्थाहरूमा थप सुधार ल्याउने छ।
३. सम्पत्ती कर र भुमी करमा नगरभित्रका सबै करदातालाई समावेश गराउनका लागि करदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
४. नगरपालिका भित्र संचालन भएका र करको दायरामा नआएका व्यवसायहरूलाई तिनिहरूको प्रकृतीको आधारमा वडा कार्यालय वा नगरकार्यपालिकाको कार्यलयमा दर्तागरी करको दायरामा ल्याउन पहल गरिनेछ।
५. नगर क्षेत्र भित्र संचालन हुने ई- रिक्सालाई दर्ता प्रकृत्यामा ल्याउने, रुट निर्धारण गर्ने तथा भाडा दरमा सुधार गरि दुरीका आधारमा भाडा निर्धारण गरिने छ।
६. नगरभित्र स्विकृत नलिई वनाईएका पक्की घरहरूलाई अनिवार्यरूपमा नक्सापासको दायरा भित्र ल्याउने छ।
७. नेपाल सरकारले निर्देशित गरेको शुत्र प्रणाली थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइने छ।
८. उपभोक्ताका हकहित तथा वजारमा गुणस्तरीयता ल्याउनको लागि सरोकार वाला अन्य निकायको समन्वयमा वजार अनुगमन गरिने छ।
९. तरकारी हाट बजार, वसपार्क, तथा पशु हाट वजारलाई थप व्यवस्थित बनाइने छ।
१०. कर तथा शुल्क प्रणालीलाई कम्प्युटर मार्फत विलिङ् गर्ने प्रणालीलाई निरन्तरता दिदै QR का माध्यमबाट कर तथा शुल्क तिर्न सकिने प्रणाली लागु गर्न दिर्घकालिन योजना तयार गरिने छ।
११. नदिजन्य पदार्थको उत्खनन्, घाट गद्दी, तथा ओसार पसारका कुराहरूलाई थप व्यवस्थित गरिने छ।
१२. पालिका भित्र रहेका तालहरूको संरक्षणका लागि दिर्घकालिन योजना तयार गरिने छ साथै तालहरूको क्षेत्र संरक्षण गर्न तालहरूमा भएको अतिक्रमण रोक्नका लागि पहल गरिने छ।

१३. गुलरिया नगरपालिकाले नगर क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने व्यक्तिहरूले आफ्नो घर वा सम्पत्तिलाई बहालमा लगाएर आर्जन गर्ने रकमको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरी राजस्व संकलन सुदृढ बनाउने नीति अवलम्बन गर्नेछ । घरबहाल लगाउने व्यक्तिहरूको डाटा संकलन, दर्ता र नियमन गर्दै राजस्व वृद्धि र पारदर्शिता सुनिश्चित गरिनेछ ।

संगठन तथा जनसक्ति विकास

१. दरबन्दी, क्षमता र दक्षताको आधारमा कर्मचारीहरूलाई उपयुक्त शाखामा कार्यबिवरण सहित जिम्मेवारी दिईने छ ।
२. गुलरिया नगरपालिकाकोलागि संगठन विकास योजना तयार गरिने छ ।
३. गुलरिया नगरपालिकामा कार्यरत करार कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिने छ ।
४. कर्मचारीले हालमा प्राप्त गरिरहेको सेवा सुविधालाई निरन्तरता दिदै अवकास भइ जाँदाका बखत उपलब्ध गराउन चाहिने स्रोतका लागि कर्मचारी कल्याणकोषको स्थापना गरिएकोमा सो कोषलाई अझ बढी मजबुत बनाइनेछ ।
५. आवश्यकता, योग्यता, क्षमता, कार्यमुल्यांकन र दक्षताका आधारमा करार एवम दैनिक ज्यालादारी कर्मचारीको निरन्तरता एवम सेवा सुविधा निश्चित गरिने छ ।
६. ऐन, नियमको परिधीभित्र रही कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा कार्यरत कर्मचारीको बढुवा, स्तरवृद्धि, प्रोत्साहन पुरस्कार प्रदान गर्ने जस्ता कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. मौजुदा जनशक्तिलाई समयानुकूल सक्षम बनाउन आन्तरीक एवं बाह्य सहयोगका आधारमा तालिम दिइनेछ ।
८. गुलरिया नगरपालिकाको संगठन विकास योजनाले प्रस्तावित गरेका क्षेत्रहरू कार्यान्वयन गरिने छ ।

सुशासन तथा पारदर्शिता

१. नागरिक बडापत्र समायानुकूल परिमार्जन गरिने छ र सोहि बमोजिम सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
२. नगरपालिकामा सुशासन समितिलाई क्रियाशील बनाइने छ ।
३. नगरपालिकाको सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज, जवाफदेही, जनमुखी, सेवाग्राहीमैत्री बनाउन कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाह प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । सेवाग्राहीको सुविधाको लागि Help Desk कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
४. नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवालाई थप व्यवस्थित गर्न प्रत्येक पदको कार्यबिवरण सहित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नगर प्रमुखसंग, शाखा प्रमुख र वडा सचिवहरूले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसंग, विद्यालयका प्र.अ. हरूले शिक्षा शाखा प्रमुख संग र शिक्षकहरूले प्र.अ.संग उपलब्धी सूचक सहित कार्य सम्पादन सम्झौता गरिने छ ।
५. **e-governance** प्रणाली अनुरूप नगरपालिकाका काम कारवाहीहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै क्रमशः फेसलेश, पेपरलेश कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
६. **First come first service** को नीति अवलम्बन गरिने छ र मुस्कान सहितको सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
७. कार्यालयको सबै सुचना (डाटा) लाई छुट्टै सर्भर मार्फत एकिकृत गरिनेछ । कार्यालय समयमा सोसियल मिडिया प्रयोग सम्बन्धमा नियमनकारी नीति लागु गरिनेछ ।
८. कार्यालयको जिन्सी व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित गरी सम्पूर्ण जिन्सी सामानहरू PAMS मार्फत एकिकृत गरिनेछ । बार्षिक रुपमा आवश्यक जिन्सी सामग्रीहरू एकमुष्ट खरिद गरी पारदर्शी व्यवस्थापन गरिनेछ । जसले गर्दा कार्यालयको जिन्सी व्यवस्थापन र खर्चको मितव्ययीता हुने कुरामा विश्वास लिएको छ ।

९. सार्वजनिक सुनुवाई, सुझावपेटिका ब्यबस्थापन, सार्वजनिक लेखा परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण जस्ता सुशासन एबम पारदर्शिताका औजारहरु कार्यान्वयनमा ल्याइने छन् ।
१०. नगरपालिको मासिक आम्दानी तथा खर्च सार्वजनिक सूचना पाटी तथा छपा सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. रु पाच लाख भन्दा माथिका योजनामा सार्वजनिक सूचनापाटीको अनिवार्य व्यवस्था गरिने छ ।
१२. सबै खाले योजनाहरुमा अनुगमन गर्ने परिपाटीलाई कडाइकासाथ लागु गरिने छ । भौतिक पुर्बाधारका आयोजनाको रकम भुक्तानीमा ल्याब टेस्ट र निर्माण कार्यको फोटो अनिवार्य गरिने छ ।
१३. सूचनाको प्रकृति हेरी तत्काल सूचना उपलब्ध गराइने परिपाटीको विकास गरिनेछ
१४. प्राप्त गुनासोको तत्काल सम्बोधन गर्न सक्ने गरि संयन्त्रको बिकास गरिनेछ ।
१५. योजना संचालन पूर्व उपभोक्ता समिति र निर्माण कम्पनीलाई आयोजना संचालन सम्बन्धि तालिम अनिवार्य गरिने छ ।

संचार तथा सूचना प्रबिधि

१. नगरपालिकाका विकास गतिविधि, सेवा प्रवाह र सामाजिक परिचालन लगायत नगरपालिकाबाट सम्पादन हुने कार्यहरुलाई निरन्तर रुपमा कार्यालयको आधिकारीक सामाजिक सञ्जाल पेज मार्फत प्रकाशनको कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । नगरपालिकाको गतिविधि र काम कारवाहीका सम्बन्धमा स्थानीय संचारकर्मीहरूसंग नियमित अन्तरक्रिया गरिने छ ।
२. स्थानीय संचार माध्यमको सबलीकरण र संचारकर्मीहरुको क्षमता विकासको लागि सहयोग गरिनेछ । नगरपालिकाको सूचना बिज्ञापन प्रशासनको लागि स्थानीय संचार माध्यमलाई प्राथकिता दिइनेछ । पत्रकारिताको बाध्यमबाट नगरको विकास र सम्बृद्धिमा उत्कृष्ट योगदान गर्ने संचारगृह र संचारकर्मीलाई सम्मान गरिने छ ।
३. नगरपालिकाको सूचना, बिज्ञापन र समाचारलाई व्यवस्थित गर्नको लागि नगरक्षेत्रभित्र क्रियाशिल रहेका पत्रपत्रिका, एफ.एम. र टेलिभिजन संग बार्षिक सम्झौता गरी नगरपालिकाका सम्पूर्ण सूचना तथा विकास निर्माण लगायतका कार्यक्रमको जानकारी आम नगरवासी समक्ष पुग्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरिने छ । पत्रकारहरुको साझा संस्था नेपाल पत्रकार महासंघसंग समन्वय गरी पत्रकारहरुको क्षमताविकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

विपद ब्यबस्थापन

१. समुदायस्तरमा रहेका विपद् ब्यवस्थापन समितीहरुलाई सस्थागत गर्न सामुदाय स्तरीय विपद् ब्यवस्थापन समिती सन्चालन कार्यविधि तयार गरी विपद् ब्यवस्थापन समितीहरुलाई सुचिकृत गरिने छ ।
२. विद्यालय तहमा विपद ब्यवस्थापन सम्बन्धी कार्ययोजनालाई विद्यालय सुधार योजनामा अनिवार्य समावेश गरिने छ ।
३. विपदका समय कृषी तथा पशु सम्बन्धी सूचना प्रकासन तथा प्रशारण संयन्त्र निर्माण गरि ती सूचनाहरु नियमित प्रशारण गर्ने परिपाटीको बिकास गरिने छ ।
४. विपद ब्यवस्थापन सम्बन्धी समुदाय स्तरसम्मका समितिहरुको क्षमता बिकास गरिने छ ।
५. विपद ब्यवस्थापन सम्बन्धी उद्धार सामाग्रीहरुको ब्यवस्था सहित उचित भण्डारण गरिने छ ।
६. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी संगको समन्वयमा पूर्व मनसुन कार्यशालालाई ब्यापक बनाई स्वयमसेवकहरुलाई प्रकोप प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम उपलब्ध गराइने छ ।

७. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अर्धबधिक गरिने छ।
८. नगरपालिकाको स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना सरोकारवला निकायहरुको समन्वय एंवम सहकार्यमा अर्धबधिक गर्दै कार्यान्वयन गरिने छ ।
९. स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रलाई २४ सै घन्टा सन्चालन गरिने छ। दमकल इकाइका सम्पूर्ण जनशक्तिहरुको सीप बिकासमा ध्यान दिइने छ। सुरक्षा संग सम्बन्धित सामाग्रीहरुको ब्यवस्थापन गरिने छ।
१०. सरोकारवालाहरुको समन्वयमा बाढी, भुकम्प, आगलागि जस्ता प्रकोप लक्षित कृत्रिम घटना अभ्यास आगामी आर्थिक वर्षमा निरन्तर सन्चालन गरिने छ ।
११. जोखिम सम्बेदनशिल भू-उपयोग नीति/योवना निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ ।
१२. नगरपालिकाको विपद् ब्यवस्थापन कोषलाई मजबुद बनाइने छ र विपद् पुर्वको प्रतिकार्य योजनाहरुमा समेत कोषको परिचालन गरिने छ ।
१३. विकास निर्माण तथा भौतिक संरचना निर्माण गर्दा जलवायु परिवर्तनका सम्भावित जोखिमहरु लाई मध्यनजर गर्दै अपाङ्ग मैत्री/विपद् मैत्री विकास अवधारणा लाई कार्यान्वयन गरिने छ ।
१४. बाढी प्रकोप जोखिम न्यूनिकरण तथा उत्थानशीलताको लागि प्रकृतिमा आधारित समाधानका उपायहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ ।
१५. नदिनाला, झरन र पिच बाटोको दुवै तर्फ बृहत वृक्षारोपण अभियान संचालन गरिने छ जसका लागि समुदाय परिचालन गरिने छ।
१६. बाढी पूर्व सुचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन सामुदायिक सचेतिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ।
१७. शितलहर तथा 'लु' को प्रकोप संग लड्न प्रतिकार्य योजना सहित कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

सहकारी

१. सहकारी संस्थाको नियमन, निरीक्षण गरी सहकारीको मुल्य, मान्यता, सिद्धान्तका आधारमा संचालन गर्न सहकारी संस्थालाई अभिप्रेरित, प्रोत्साहन र उत्साहको वातावरण सिर्जना गर्ने।
२. "एकलाई सबै र सबैलाई एक" को नीति अवलम्बन गरी सहकारीको माध्यमबाट गरिवी निवारण, रोजगारीको सिर्जना, एक सहकारी एक उत्पादन, सहकारी संस्थामा पुँजी निर्माण, समतामुलक समृद्ध अर्थव्यवस्था सिर्जना गर्न सहकारी संस्थालाई अभिमुखीकरण र जनचेतनामुलक कार्य गर्न पहल गरिने छ।
३. सहकारी संस्थाका सेयर सदस्यका काम, कर्तव्य, अधिकार र पुँजी चलायमान गराउने, पुँजी तरलता, ऋण जोखिम न्यूनिकरणका विषयमा जनचेतनामुलक कार्य गरिने छ।
४. सहकारी संस्थाका संचालक समिति, लेखा सुपरीवेक्षण समिति, ऋण उपसमिति, अन्य समितिलाई बढी जवाफदेही बनाईने वातावरण सिर्जना गरिने छ र सहकारी संस्थाको अनुगमनमा बढी जोड दिइने छ।
५. समस्याग्रस्त, संकटग्रस्त भएका सहकारी संस्थालाई पुर्नउत्थान गर्न आवश्यक पहल गरिने सबै सहकारी संस्थालाई कर्जा सुचना केन्द्रमा आवद्ध गराउने वातावरण मिलाईने छ।
६. आ.व. २०८२/२०८३ मा कम्तिमा ७० प्रतिशत सहकारी संस्थालाई एकिकृत विद्युतीय सहकारी तथा गरिवी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणालिमा आवद्ध गराईनेछ।
७. सहकारी संस्था निस्कृय हुनुका कारण खोजि गरी सो संस्थालाई चलायमान बनाउने वातावरण सिर्जना गर्न र सोको समस्या समाधान गर्न खोजिने छ।

सुरक्षित आप्रवासन

१. बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका आप्रवासी श्रमिकहरुलाई संगठित गराई उनीहरुमा भएका व्यवसायीक ज्ञान, सीप र अनुभवलाई उपयोग गर्ने । स्थानीय स्तरमा श्रमिक तथा तिनका परिवार सम्मिलित सामाजिक संस्था/सहकारी स्थापना/विस्तार गरी पुँजी निर्माण, उद्यमशिलता बिकास तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिईनेछ ।

२. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्ति परिचालन गरी घरदैलो सम्म नै सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धि सचेतना प्रवाह गरिनेछ ।
३. गुलरिया नगरपालिकाले वैदेशिक रोजगारीका लागि भारतसहित अन्य मुलुकहरूमा जाने नगरवासीहरूको सुरक्षा, अधिकार र सामाजिक उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्न वडास्तर मै अनिवार्य सूचना दर्ता प्रणाली स्थापना गर्ने र बीमा अनिवार्य गर्ने व्यवस्था लागू गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ । यसले आकस्मिक घटना, उद्धार तथा राहत व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनेछ ।
४. गुलरिया नगरपालिकाले संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा समुदाय स्तरमा नै पर्याप्त आय र रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्न समन्वयात्मक रूपमा कार्यक्रम संचालन गर्नेछ । उक्त अवसरहरूमा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका आप्रवासी कामदारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने बन्दोबस्त मिलाउने छ । जसको लागि स्थानीय सरकारले उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम मार्फत वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका आप्रवासी कामदारका परिवारहरूलाई उद्यम स्थापना गर्न सहूलियत ऋण, प्राविधिक सहयोग लगायतका सेवाहरूलाई निरन्तरता दिनुको साथै सम्बन्धित कार्यक्रम तथा निकायहरूसँग समन्वयात्मक तवरबाट कार्य गर्ने नीति लिईने छ । आप्रवासी कामदारहरूले वैदेशिक रोजगारीको दौरान आर्जन गरेका विप्रेषण, सिकेका सीप तथा व्यवसायिक ज्ञान प्रयोग गरी स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
५. श्रम र रोजगारीको क्षेत्रको समुचित व्यवस्थापनको लागि सुरक्षित आप्रवासन कार्यविधि तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनकोलागी व्यवस्था मिलाइनेछ । स्वरोजगार, आन्तरिक रोजगार साथै वैदेशिक रोजगारसँग सम्बन्धित विषयलाई व्यवस्थित गर्न यस स्थानीय तहको संगठन संरचनामा समावेशगरी आवश्यक सेवाहरूलाई एकिकृत रूपमा प्रवाह गरिने छ ।

सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाका सात चरणहरू मध्ये छ चरणहरू पारगर्दै प्रजातान्त्रिक एवम् सहभागितात्मक तवरबाट निर्माण गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी र व्यवस्थित कार्यान्वयनमा सम्पूर्ण नगरवासी तथा विकास साझेदारहरूको सहकार्य, रचनात्मक सहयोग तथा साझेदारीको अपरिहार्यता छ । म गुलरिया नगरपालिका बर्दियाको यस सम्मानित नगरसभा मार्फत बिकसित र समृद्ध गुलरिया नगर निर्माणको महाअभियानमा यहाँहरूको सक्रिय सहभागिता र सहकार्यको लागि सम्पूर्ण नगरवासी, सरकारी निकायहरू, निजिक्षेत्र, अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरू, गैर सरकारी संघ संस्थाहरू, विभिन्न विकास साझेदारहरू, संस्थाहरू एवम् अन्य सम्पूर्ण सरोकारहरूसँग हार्दिक अनुरोध गर्न चाहन्छु । प्रस्तुत यस नीति तथा कार्यक्रमले यस नगरपालिकाको "विकास, सम्वृद्धि र संरक्षण; हाम्रो प्रतिवद्धता, हाम्रो अभियान" को दुरगामी लक्षलाई प्राप्त गर्नमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने छ भन्ने कुरामा म बिस्वस्त छु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले गुलरिया नगरपालिकाको समग्र विकासमा सकारात्मक र दुरगामी प्रभाव पार्ने विश्वास लिदै यस गरिमामय सभामा स्विकृतिको लागि पेश गरेकोछु ।

अन्तमा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यमा योगदान पुर्याउनुहुने नगर उप(प्रमुख, विषयगत समितिका संयोजकहरू, वडाअध्यक्षहरू तथा कार्यपालिका सदस्यहरू, नगरसभा सदस्यहरूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । त्यसैगरी नीति तथा कार्यक्रमका लागि सुझाव प्रदान गर्नुहुने राजनीतिक दल, विषयगत शाखाका प्रमुखज्युहरू, संघसंस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधीहरू, सहकारी अभियान्ताहरू, नागरिक समाज, पत्रकार, सुचना प्रविधि मार्फत सुझाव प्रदान गर्ने महानुभावहरू लगायत सम्पूर्ण आदरणीय दाजुभाई दिदीवहिनी, आमाबुवाहरूप्रति प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । नीति तथा कार्यक्रमको मस्यौदा तयारीमा सहयोग गर्नुहुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू प्रति धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

मुक्तिनाथ यादव

नगरप्रमुख

२०८२।०३।१०